

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри

_____ О.О. Яцух

“ _____ ” _____ 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ТА БАНКРОТСТВО ПІДПРИЄМСТВ»**

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності **071 «Облік і оподаткування»**
(факультет економіки та бізнесу)

2019 – 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування». – 2019. – 12 с.

Розробники: Трусова Н.В., д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року.

завідувач кафедри «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ О.О. Яцух
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Протокол № 1 від “ _____ ” _____ 2019 року

Голова, доц _____ А.А. Костякова
(підпис) (прізвище та ініціали)

©Трусова Н.В., 2019 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Фінансова санація та банкрутство підприємств»
 для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
 зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Вибіркова	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	Курс/рік підготовки	Семестр
Змістових модулів – 2		М 2	1-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 4 год.	Ступінь вищої освіти: «Магістр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	20
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	20
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	50
		Форма контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» є формування системи знань щодо теоретично-методологічних і практичних питань фінансової санації, банкрутства підприємств, фінансового забезпечення ліквідаційних процедур.

Об'єктами вивчення є: устрій, принципи й механізми здійснення фінансової санації, проведення досудової санації, фінансової реструктуризації суб'єкта господарювання та фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.

Основні завдання вивчення дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» полягають у вивченні сутності фінансової санації, методів, правил і механізмів фінансової санації, банкрутства та ліквідації підприємств; набуття навичок проведення досудової санації та оволодіння комплексом питань, пов'язаних із санацією підприємства в судовому порядку; проведення санаційної реструктуризації суб'єктів господарювання.

У відповідності до спеціальних (фахових) компетентностей знань майбутніх випускників зі спеціальності «Облік і оподаткування» в результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати і розуміти**:

- ✓ основні симптоми та причини фінансової кризи на підприємстві;
- ✓ особливості, методики та етапи оцінювання фінансового стану неплатоспроможного підприємства;
- ✓ цілі, завдання та типи санаційних заходів;
- ✓ порядок складання плану фінансового оздоровлення підприємства;
- ✓ підходи до фінансування санації за рахунок внутрішніх та зовнішніх джерел;
- ✓ механізм та етапи реорганізації підприємств;
- ✓ економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємств.

Вивчення здобувачем курсу «Фінансова санація та банкрутство підприємств» повинно сформувати у нього такі **вміння і навички**:

- ✓ аналізувати фінансово-майновий стан підприємства-боржника;
- ✓ складати план фінансового оздоровлення підприємства;
- ✓ визначати потребу в капіталі, необхідному для фінансування санації підприємства;
- ✓ обґрунтувати вибір джерел фінансування санації;
- ✓ складати передавальний та розподільний баланси при фінансовій реструктуризації підприємств;
- ✓ визначати ліквідаційну масу та складати ліквідаційний баланс при ліквідації підприємства-боржника.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «ЗМІСТ ТА ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ БАНКРУТСТВА, САНАЦІЇ Й ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ»

Тема 1. ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Література: [1; 3; 4; 25; 26; 32].

Фінансова криза на підприємстві та її симптоми. Економічна сутність санації. Мета та зміст фінансової санації. Типи санаційних заходів. Класична модель фінансової санації.

Тема 2. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ БАНКРУТСТВА, САНАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Література: [3; 20; 25; 27; 29; 32].

Досудове врегулювання господарських спорів. Мета провадження справи про банкрутство підприємства-боржника. Учасники провадження у справі про банкрутство. Ліквідація підприємства. Мирова угода. Податкові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств.

Тема 3. СТРАТЕГІЯ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВУ

Література: [3; 4; 26; 32; 42].

Концепція антикризового менеджменту. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства. Внутрішні механізми фінансової стабілізації підприємства. Економічне обґрунтування вибору заходів стабілізаційної програми. Розроблення стратегії запобігання банкрутству.

Тема 4. ВИКОРИСТАННЯ КОНТРОЛІНГОВИХ МЕТОДІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ САНАЦІЇ

Література: [4; 21; 24; 25; 32].

Поняття «контролінг», його виникнення та розвиток. Види та функції контролінгу. Класифікація видів контролінгу. Контролінг інноваційної діяльності. Контролінг фінансової діяльності. Тактичний контролінг. Оперативний контролінг. Інструментарій контролінгу (опитування (анкетування), порівняльний аналіз діяльності підприємств, аналіз конкуренції, факторний аналіз відхилень, бенчмаркінг, вартісний аналіз, портфельний аналіз, аналіз за матрицею Мак-Кінс, аналіз вузьких місць, аналіз витрат, аналіз потенціалу підприємства, аналіз сильних і слабких сторін підприємства, ABC-аналіз, XYZ-аналіз, аналіз точки беззбитковості, аналіз ризиків, бюджетування (традиційне бюджетування та нуль-базис-бюджетування (Zero-Base-Budgeting)). Організація системи контролінгу. Фінансовий контролінг та розробка стратегії запобігання банкрутству.

Змістовий модуль 2. «ПЛАН ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ, ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ, САНАЦІЙНИЙ АУДИТ ТА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ»

Тема 5. СКЛАДАННЯ ТА УЗГОДЖЕННЯ ПЛАНУ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ

Література: [4; 21; 24; 25; 32].

План фінансового оздоровлення підприємства. Методологічні основи та порядок складання плану санації. Розробка стратегії санації підприємства. Методи прогнозування банкрутства. Підстави для порушення справи про санацію. Учасники провадження у справі про санацію. Функції та повноваження керуючого санацією. Система діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства. Діагностика потенціалу підприємства. Оцінка кризових симптомів підприємства і діагностування можливості фінансової кризи.

Тема 6. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Література: [17; 20; 24; 25; 27].

Форми фінансової санації. Джерела фінансування санаційних заходів. Правила фінансування. Сутність та класифікація внутрішніх джерел фінансування. Збільшення вхідних грошових потоків. Зменшення вихідних грошових потоків. Класифікація зовнішніх джерел фінансування санації підприємства. Фінансування санації власниками підприємства. Оптимальна структура капіталу. Джерела покриття балансових збитків підприємства. Економічний зміст і мета санації балансу. Участь кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника. Фінансова участь персоналу в санації підприємства.

Тема 7. САНАЦІЙНИЙ АУДИТ ПІДПРИЄМСТВА

Література: [3; 4; 25; 26; 32].

Санаційного аудиту в комплексі санаційних заходів. Сутність санаційної спроможності підприємства. Методичний інструментарій санаційного аудиту. Методика та етапи проведення санаційного аудиту. Рейтингова оцінка фінансового стану підприємства. Дискримінантні моделі оцінки ймовірності банкрутства на підприємстві. Комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства. Матриця SWOT-аналізу. Прийняття рішення про доцільність санації чи ліквідації підприємства.

Тема 8. САНАЦІЙНА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА

Література: [3; 20; 25; 27].

Реструктуризація підприємства, її зміст та порядок проведення. Види реструктуризації підприємства. Механізм реорганізації юридичної особи. Загальні передумови реорганізації суб'єктів господарювання. Форми реорганізації підприємства. Передавальний та роздільний баланс.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			балів
			годин			
			лк	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. «Зміст та економіко-правові засади банкрутства, санації й ліквідації підприємств»						
1	Лекція 1	Основи фінансової санації підприємств	2			
	Практична робота 1	Економічна сутність кризи підприємства		2		4
	Самостійна робота 1	Основи фінансової санації підприємств			3	4
2	Лекція 2	Економіко-правові аспекти банкрутства, санації та ліквідації підприємств	2			
	Практична робота 2	Механізм фінансової санації на підприємстві		2		4
	Самостійна робота 2	Основи фінансової санації підприємств			3	4
3	Лекція 3	Стратегія запобігання банкрутству	2			
	Практична робота 3	Джерела фінансування санації підприємства		2		4
	Самостійна робота 3	Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємства			3	4

4	Лекція 4	Стратегія запобігання банкрутству	2			
	Практична робота 4	Джерела фінансування санації підприємства		2		4
	Самостійна робота 4	Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємства			3	4
5	Лекція 5	Використання контролінгових методів під час проведення санації	2			
	Практична робота 5	Банкрутство та ліквідація підприємства		2		4
	Самостійна робота 5	Використання контролінгових методів під час проведення санації підприємства			3	4
6,7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I			10	
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль I				10
Всього за змістовий модуль 1 – 45 год.			10	10	25	50
Змістовий модуль 2. «План фінансової санації, джерела фінансування, санаційний аудит та реструктуризація підприємств»						
8	Лекція 6	Складання та узгодження плану фінансової санації	2			
	Практична робота 6	Санаційна реструктуризація підприємства		2		4
	Самостійна робота 6	Форми та необхідні передумови фінансування антикризових заходів підприємства			3	4
9	Лекція 7	Складання та узгодження плану фінансової санації	2			
	Практична робота 7	Санаційна реструктуризація підприємства		2		4
	Самостійна робота 7	Форми та необхідні передумови фінансування антикризових заходів підприємства			3	4
10	Лекція 8	Джерела фінансування санації підприємств	2			
	Практична робота 8	Сутність та особливості угод злиття та поглинання підприємств		2		4
	Самостійна робота 8	Зовнішні та внутрішні фінансові джерела санації підприємства			3	4
11	Лекція 9	Санаційний аудит підприємств	2			
	Практична робота 9	Процес злиття і поглинання підприємств		2		4
	Самостійна робота 9	Санаційний аудит			3	4
12	Лекція 10	Санаційна реструктуризація підприємства	2			
	Практична робота 10	Стратегії проведення угод злиття і поглинання підприємств		2		4
	Самостійна робота 10	Реструктуризація підприємств			3	4

13,14	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II			10	
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II				10
Всього за змістовий модуль 2 – 45 год.			10	10	25	50
Залік						
Всього з навчальної дисципліни – 90 год.						100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Фінансова криза на підприємстві та її симптоми.
2. Економічна сутність санації.
3. Мета та зміст фінансової санації.
4. Типи санаційних заходів. Класична модель фінансової санації.
5. Досудове врегулювання господарських спорів.
6. Мета провадження справи про банкрутство підприємства-боржника.
7. Учасники провадження у справі про банкрутство.
8. Ліквідація підприємства.
9. Мирова угода.
10. Податкові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств.
11. Концепція антикризового менеджменту.
12. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства.
13. Внутрішні механізми фінансової стабілізації підприємства.
14. Економічне обґрунтування вибору заходів стабілізаційної програми.
15. Розроблення стратегії запобігання банкрутству.
16. Поняття «контролінг», його виникнення та розвиток.
17. Види та функції контролінгу.
18. Класифікація видів контролінгу.
19. Контролінг інноваційної діяльності.
20. Контролінг фінансової діяльності.
21. Тактичний контролінг.
22. Оперативний контролінг.
23. Інструментарій контролінгу (опитування (анкетування), порівняльний аналіз діяльності підприємств, аналіз конкуренції, факторний аналіз відхилень).
24. Інструментарій контролінгу (бенчмаркінг, вартісний аналіз, портфельний аналіз, аналіз за матрицею Мак-Кінс, аналіз вузьких місць).
25. Інструментарій контролінгу (аналіз витрат, аналіз потенціалу підприємства, аналіз сильних і слабких сторін підприємства, АВС-аналіз, XYZ-аналіз).
26. Інструментарій контролінгу (аналіз точки беззбитковості, аналіз ризиків, бюджетування (традиційне бюджетування та нуль-базис-бюджетування (Zero-Base-Budgeting))).
27. Організація системи контролінгу.
28. Фінансовий контролінг та розробка стратегії запобігання банкрутству.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. План фінансового оздоровлення підприємства.
2. Методологічні основи та порядок складання плану санації.
3. Розробка стратегії санації підприємства.
4. Методи прогнозування банкрутства.

5. Підстави для порушення справи про санацію.
6. Учасники провадження у справі про санацію.
7. Функції та повноваження керуючого санацією.
8. Система діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства.
9. Діагностика потенціалу підприємства.
10. Оцінка кризових симптомів підприємства і діагностування можливості фінансової кризи.
11. Форми фінансової санації.
12. Джерела фінансування санаційних заходів.
13. Правила фінансування.
14. Сутність та класифікація внутрішніх джерел фінансування.
15. Збільшення вхідних грошових потоків.
16. Зменшення вихідних грошових потоків.
17. Класифікація зовнішніх джерел фінансування санації підприємства.
18. Фінансування санації власниками підприємства.
19. Оптимальна структура капіталу.
20. Джерела покриття балансових збитків підприємства.
21. Економічний зміст і мета санації балансу.
22. Участь кредиторів у фінансовому оздоровленні боржника.
23. Фінансова участь персоналу в санації підприємства.
24. Санаційного аудиту в комплексі санаційних заходів.
25. Сутність санаційної спроможності підприємства.
26. Методичний інструментарій санаційного аудиту.
27. Методика та етапи проведення санаційного аудиту.
28. Рейтингова оцінка фінансового стану підприємства.
29. Дискримінантні моделі оцінки ймовірності банкрутства на підприємстві.
30. Комплексний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.
31. Матриця SWOT-аналізу.
32. Прийняття рішення про доцільність санації чи ліквідації підприємства.
33. Реструктуризація підприємства, її зміст та порядок проведення.
34. Види реструктуризації підприємства.
35. Механізм реорганізації юридичної особи.
36. Загальні передумови реорганізації суб'єктів господарювання.
37. Форми реорганізації підприємства.
38. Передавальний та роздільний баланс.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Копилюк О.І. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навчальний посібник / О.І. Копилюк, А.М. Штангрет. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
2. Онисько С.М. Фінансова санація та банкрутство підприємств: підручник / С.М. Онисько. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: Магнолія 2006, 2009. – 268 с.
3. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посібник - К.: КНЕУ, 2004 — 412 с.
4. Антикризисное управление: Учебник / Под ред. Э.М. Короткова. – М.: Инфра-М, 2000. – 432с.
5. Антикризове фінансове управління підприємством: Навч. посіб./ За ред. С.Я. Салиги. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 208 с.
6. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління / За ред. О.В. Мозенкова. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2003. – 272 с.
7. Баринов В.А. Антикризисное управление: Учебное пособие. – М.: ИД ФБК-ПРЕСС, 2002. – 520 с.

8. Благодетелева-Вовк С.Л. Управління фінансовою санацією підприємств: навчальний посібник / С.Л. Благодетелева-Вовк. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 248 с.
9. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник / В.О. Василенко. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 504 с
10. Єлецьких, С.Я. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навчальний посібник / С.Я. Єлецьких, Г.В. Тельнова; Мін-во освіти і науки України, Донбаська держ. машинобудівна академія. – К.: ЦУЛ, 2007. – 176 с.
11. Іванюта С.М. Антикризове управління: навчальний посібник / С.М. Іванюта; Мін-во освіти і науки України, Держ. комітет статистики України, Держ. Академія статистики, обліку та аудиту, Полтавська філія. – К.: ЦУЛ, 2007. – 288 с.
12. Карпунь І.Н. Фінансова санація і банкрутство підприємств (в модулях): навчальний посібник / І.Н. Карпусь. – Львів: Магнолія 2006, 2008. – 432 с.
13. Кондрашихін А.Б. Фінансова санація і банкрутство підприємств [Текст]: навчальний посібник / А.Б. Кондрашихін, Т.В. Пепа, В.О. Федорова; Мін-во освіти і науки України. – К.: ЦУЛ, 2007. – 208 с.
14. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навчальний посібник / М.Я. Коробов. – 3-є вид., перероб. і доп. – К.: Знання: КОО, 2002. – 294 с.
15. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій: монографія / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. торг.-екон. ун-т / Л.О. Лігоненко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 580 с.
16. Мазур И.И., Шапиро В.Д. и др. Реструктуризация предприятий и компаний / Под ред. И.И. Мазура. – М.: Высшая школа, 2000. – 587 с.
17. Пепа Т.В. Управління фінансовою санацією підприємств: навчальний посібник / Т.В. Пепа; Мін-во освіти і науки України, Мін-во транспорту та зв'язку України, Держ. економіко-технологічний ун-т транспорту. – К.: ЦУЛ, 2008. – 440 с.
18. Поляков Б.М. Удосконалення правового регулювання відносин неплатоспроможності (банкрутства) в Україні. – Донецьк: “Донбас”, 2001. – 340 с.
19. Пономаренко В.С., Тидід О.М., Кизим М.О. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: Монографія. – Х.: Видавничий дім “ІНЖЕК”, 2003. – 328 с.
20. Салига С.Я., Дацій О.І., Нестеренко Н.В., Серебряков О.В. Управління фінансовою санацією підприємства: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.
21. Скворцов Н.Н. Как предотвратить банкротство предприятия? От выживания к процветанию – К.: Будівельник, 1995. – 143с.
22. Стратегия и тактика антикризисного управления фирмой / Под ред. проф. А.П. Градова, проф. Б.И.Кузина. – Санкт-Петербург: «Специальная литература», 1996. – 512 с.
23. Теория и тактика антикризисного управления: Учебник / Под ред. С.Г. Беляева, В.И. Кошкина. – М.: ЮНИТИ, 1996.
24. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник / О.О.Терещенко; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К.: КНЕУ, 2007. – 554 с.
25. Трусова Н.В, Терновський В.О., Терещенко М.А. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навчальний посібник / Н.В. Трусова, В.О. Терновський, М.А. Терещенко. – За заг. ред. Трусової Н.В. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. – 482 с.
26. Тюріна Н.М. Управління фінансовою санацією підприємства: підручник / Н.М. Тюріна, Н.С.Карвацка. – Львів: Новий Світ-2008. – 396 с.
27. Череп А.В. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання: Підручник. – К.: Кондор, 2006. – 380 с.
28. Буряковський В.В., Котлова Л.М., Бикова В.Г. Управління фінансовою санацією підприємства / Посібник. – Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2006. – 84 с.

29. Амоша А.И., Дробот Я.В., Скаженик Ю.Б., Лашенко И.Н. Антикризисное управление деятельностью антрацитовых шахт: Монография / НАН Украины. Ин-т экономики пром-ти. – Донецк, 2006. 84 с.

Ресурси інтернету:

30. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14 травня 1992 року №3088-111 (із змінами і доповненнями, в т.ч. від 30 червня 1999 року №784-ХІУ). [Електронний ресурс]. – Доступно із //http://www.rada.kiev.gov.ua

31. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій: Затв. наказом Агентства з питань банкрутства підприємств та організацій від 27.06.1997 р. № 81 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>

32. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>

33. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>